

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 lipca 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 lipca 2021 r. w Warszawie

sprawy R. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wypłatę emerytury

na skutek odwołania R. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 11 września 2020 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1401/20

UZASADNIENIE

W dniu 5 października 2020 r. **R. P.** złożył za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 11 września 2020 r., znak: (...) w przedmiocie przyznania na jego rzecz prawa do emerytury od 1 sierpnia 2020 r. i jednoczesnego jej zawieszenia z uwagi na zbieg z prawem do emerytury wypłacanej przez Wojskowe Biuro Emerytalne.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wyjaśnił, że służbę wojskową rozpoczął w dniu 15 września 1972 r. i po 34 latach jej trwania, zaczął pobierać świadczenie emerytalne na podstawie ustawy o zabezpieczeniu emerytalnym żołnierzy i ich rodzin. Podkreślił, że po zakończeniu służby wojskowej kontynuował aktywność zawodową, jako pracownik cywilny wojska, będąc zatrudnionym w okresie od dnia 1 maja 2008 r. do dnia 30 września 2017 r. w Wojskowej Akademii (...) w W. na stanowisku profesora. Równolegle w okresie od dnia 18 sierpnia 2008 r. do dnia 28 lutego 2010 r. pracował w firmie (...) Sp. z o.o. na stanowisku koordynatora ds. sprzedaży MON, a od dnia 1 października 2017 r. do chwili obecnej pozostaje zatrudniony na stanowisku profesora Uczelni (...) w W.. Wskazał także, że z tytułu powyższych okresów zatrudnienia były odprowadzane należne składki na ubezpieczenia społeczne, co jednak nie miało przełożenia na wzrost wysokości emerytury wojskowej. Powyższa sytuacja zdaniem odwołującego jest mniej korzystna niż sytuacja żołnierza, który zakończył służbę wojskową po 1999 r., gdyż w takim przypadku dalsza aktywność zawodowa po przejściu na wojskowe zaopatrzenie emerytalne umożliwi mu nabycie prawa do emerytury z FUS. W tym też kontekście zakaz wypłaty emerytury z FUS określony w art. 95 ustawy o emeryturach i rentach rażąco narusza art. 32 Konstytucji RP, gdyż różnicuje sytuację prawną emerytów mundurowych, ale też emerytów cywilnych i wojskowych. Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji również naruszenie art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez jego niewłaściwie zastosowanie w sprawie w sytuacji gdy na podstawie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., znak I UK 426/17 zbieg emerytury mundurowej i świadczenia z ZUS jest możliwy, a emeryt wojskowy, który odprowadzał składki emerytalne w czasie świadczenia pracy cywilnej, którą wykonywał po

zakończeniu służby wojskowej, ma prawo do pobierania równocześnie emerytury wojskowej i cywilnej. W końcowej części odwołania, ubezpieczony zwrócił się więc o zmianę skarżonej decyzji i odwieszenie wypłaty zawieszono świadczenia emerytalnego, obliczonego przez ZUS w wysokości 1.585,25 zł. Na poparcie swojego stanowiska przywołał utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych (odwołanie z dnia 5 października 2020 r. k. 3-6 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 28 października 2020 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że na mocy zaskarżonej decyzji przyznał wnioskodawcy emeryturę w oparciu o art. 26 ustawy emerytalnej, przy czym wypłata świadczenia została zawieszona z uwagi na fakt, że ubezpieczony pobiera emeryturę z Wojskowego Biura Emerytalnego. Odnosząc się do argumentacji odwołującego organ rentowy powołał się na treść art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej oraz art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin wskazując, że reguły obliczania emerytury wojskowej, o której mowa w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej dotyczą jedynie żołnierzy, którzy wstąpili do służby po dniu 1 stycznia 1999 r. W rozpatrywanej sprawie odwołujący rozpoczął służbę wojskową w dniu 15 września 1972 r., zatem nie ma możliwości łączenia emerytury powszechnej z emeryturą wojskową (odpowiedź na odwołanie z dnia 28 października 2020 r. k. 9-10 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. P. posiada uprawnienia do emerytury wojskowej od dnia 1 marca 2007 r. Prawo do ww. emerytury zostało odwołującemu przyznane na mocy decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego oraz na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Do ustalenia prawa do emerytury wojskowej oraz wysokości świadczenia uwzględniono wyłącznie okres 34 lat, 5 miesięcy i 16 dni, tj. okres wysługi od dnia 15 września 1972 r. do dnia 28 lutego 2007 r. (pismo WBE z dnia 2 września 2020 r. – nienumerowana karta akt organu rentowego).

Po przejściu na emeryturę wojskową, R. P. był zatrudniony w okresie od dnia 1 maja 2008 r. do dnia 30 września 2016 r. w Wojskowej Akademii (...) w W. na stanowisku profesora. Równolegle w okresie od dnia 18 sierpnia 2008 r. do dnia 28 lutego 2010 r. pracował w firmie (...) Sp. z o.o. na stanowisku koordynatora ds. sprzedaży MON. Od dnia 1 października 2017 r. do chwili obecnej ubezpieczony pozostaje zatrudniony na stanowisku profesora Uczelni (...) w W. (informacja o okresach składkowych i nieskładkowych z dnia 18 sierpnia 2020 r. – nienumerowana karta akt organu rentowego).

W dniu 18 sierpnia 2020 r. odwołujący złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniosek o emeryturę (wniosek z 18 sierpnia 2020 r. – nienumerowane karty akt organu rentowego). Po rozpoznaniu powyższego wniosku ZUS II Oddział w W. wydał w dniu 11 września 2020 r. decyzję znak: (...) na podstawie której przyznał R. P. emeryturę od dnia 1 sierpnia 2020 r. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Jednocześnie zaznaczył, że emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Organ rentowy, ustalając wysokość emerytury w systemie zdefiniowanej składki, przyjął kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 319.903,61 zł oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 201,80 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wyniosła do wypłaty 1.585,25 zł. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia – emerytury wojskowej z Wojskowego Biura Emerytalnego, informując odwołującego, że może być wypłacone tylko jedno świadczenie wyższe lub wybrane przez odwołującego. Wskazał również, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu z uwagi na fakt kontynuowania zatrudnienia, natomiast w celu podjęcia jej wypłaty należy przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą na rzecz, którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury oraz wniosek o podjęcie wypłaty świadczenia

(decyzja z dnia 11 września 2020 r. decyzję znak: (...) - nienumerowane karty akt organu rentowego). R. P. odwołał się od ww. decyzji (odwołanie z dnia 5 października 2020 r. k. 3-6 a.s.).

R. P. nadal jest zatrudniony na stanowisku profesora Uczelni (...) w W. i nie rozwiązał powyższego stosunku pracy (okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach rentowych. Dowody te nie budziły zastrzeżeń i zostały uznane przez Sąd w całości za wiarygodne. Stan faktyczny był przy tym bezsporny, spór koncentrował się natomiast na interpretacji przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie R. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 11 września 2020 r. było niezasadne i jako takie podlegało oddaleniu.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 k.p.c. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Spór nie dotyczył faktów, lecz prawa. Ponadto strony nie wnosiły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach Sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Spór w niniejszej sprawie polegał na ustaleniu, czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznając ubezpieczonemu R. P. prawo do świadczenia emerytalnego zasadnie zawiesił wypłatę świadczenia. Bezsporne z kolei jest między stronami to, że ubezpieczony jest do chwili obecnej zatrudniony na stanowisku profesora Uczelni(...)w W. i zatrudnienie to trwa nieprzerwanie od 1 października 2017 r.

Jak wynika z treści art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291 z późn. zm.) prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Niewątpliwie zatem w sytuacji, gdy ubezpieczonemu organ rentowy przyznał prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2020 r. i ubezpieczony pozostawał z stosunku pracy przed tym dniem i z pracodawcą nie rozwiązał stosunku pracy i zatrudnienie to trwa do chwili obecnej, zasadnie organ rentowy zawiesił ubezpieczonemu wypłatę emerytury, gdyż zostały spełnione przesłanki art. 103a powołanej ustawy z 17 grudnia 1998 r. i już spełnienie się tej podstawy uzasadnia zawieszenie wypłaty świadczenia ubezpieczonego przez organ rentowy.

Z informacji podanej przez odwołującego się we wniosku o emeryturę wynika, że jest on zatrudniony stanowisku profesora Uczelni (...) w W. i zatrudnienie to trwa nieprzerwanie od 1 października 2017 r. Do odwołania nie została dołączona informacja, która dawałaby podstawy przypuszczać, że na dzień wyrokowania jego status się zmienił i odwołujący nie pozostaje już w stosunku pracy. W odwołaniu ubezpieczony skupił się wyłącznie na kwestii dotyczącej zbiegu prawa do dwóch świadczeń, tj. emerytury powszechnej i emerytury wojskowej, które w jego przypadku niewątpliwie występuje. Umknął mu jednak podstawowy fakt, że zawieszenie wypłaty emerytury powszechnej nastąpiło z powodu kontynuowania przez niego zatrudnienia.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego i jednolitym stanowiskiem doktryny prawa ubezpieczeń społecznych, przepisy prawa ubezpieczeń społecznych powinny być wykładane ściśle (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2008 r., I UZP 6/08 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada

1999 r., II UKN 187/99, z dnia 16 sierpnia 2005 r., I UK 378/04 i z dnia 25 czerwca 2008 r., II UK 315/07), co oznacza w zasadzie prymat wykładni językowej w odniesieniu do pozostałych metod wykładni, w tym wykładni systemowej i wykładni historycznej lub celowościowej. Wykładnia językowa (gramatyczna) art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, na co zwrócił uwagę także Sąd Najwyższy w omawianym wyroku z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 229/06 wskazuje zaś jednoznacznie, że przepis ten zawsze rodzi skutek zawieszający prawo do emerytury w sytuacji kontynuowania przez ubezpieczonego zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury ustalonym w decyzji organu rentowego, bez względu na to czy decyzja ta została wydana niezwłocznie po zgłoszeniu wniosku o prawo do emerytury, czy też w wykonaniu orzeczenia organu odwoławczego (sądu). Taki sposób rozumienia omawianego przepisu znajduje zresztą potwierdzenie także w jego wykładni historycznej, szeroko zaprezentowanej w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 10 listopada 2004 r., II UZP 9/04. Nie można zapominać, że decyzje organu rentowego przyznające (ustalające) prawo do emerytury mają charakter deklaratoryjny a nie konstytutywny i potwierdzają jedynie spełnienie ustawowych przesłanek nabycia prawa do świadczenia emerytalnego. Prawo do emerytury jest bowiem nabywane z mocy prawa. Bez względu na to, kiedy decyzje takie zostają wydane i tak potwierdzają one prawo do świadczenia nabyte w określonej dacie tożsamej z datą spełnienia ustawowych warunków. Choć ex post osoba, która spełniła ustawowe warunki nabycia prawa do emerytury, staje się więc emerytem od dnia spełnienia warunków (art. 100 ustawy), a nie od dnia wydania decyzji.

Zważywszy na powyższe, podstawę oddalenia odwołania w rozpatrywanej sprawie stanowiło kontynuowanie przez odwołującego się zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy. Kwestie związane ze zbiegiem prawa do świadczeń emerytalnych (emerytury wojskowej i emerytury powszechnej z FUS) nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż przesłanka z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS determinowała o bezzasadności odwołania. Aby można było mówić o wypłacie odwołującemu się emerytury powszechnej musi on rozwiązać dotychczasowy stosunek pracy. Dopóki stosunek pracy nie zostanie rozwiązany, prawo do wypłaty emerytury powszechnej będzie zawieszane i do zbiegu wypłaty emerytur nie dojdzie.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy, nie znajdując podstaw do zmiany decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 11 września 2020r., oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., o czym orzekł w sentencji wyroku.